

บทที่ 2

วิธีการวิจัย

การวิจัย เรื่องพฤติกรรมกาเปิดรับชมรายการข่าวท้องถิ่นและความพึงพอใจของผู้ชม
ในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีวิจัย ดังนี้ คือ

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ แบบพรรณนา (Descriptive Survey Design) โดยใช้
แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอหาดใหญ่ และอำเภอนาทิว
จังหวัดสงขลา ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 375,311 คน (สมุดรายนานสถิติจังหวัดสงขลา, 2544 : 4)

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1970 : 580-581) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัว
อย่าง จำนวน 400 คน แล้วได้กำหนดลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป
อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดสงขลา ที่เปิดรับชมรายการข่าวท้องถิ่น

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในจังหวัดสงขลามีจำนวน 375,311 คน โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 5 หรือ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{375,311}{1 + 375,311 (0.05)^2}$$

$$= 399.57 \text{ ปรับเป็นจำนวนเต็ม ดังนั้นได้ } 400$$

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) (สุจิตรา บุญยรัตนพันธ์, 2534 : 160-170) ซึ่งมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. เลือกอำเภอแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ว่าเป็นพื้นที่ที่สามารถรับชมรายการข่าวท้องถิ่นทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 จังหวัดสงขลาได้ คือ อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอนาทวี โดยมีแนวคิดเบื้องต้นว่า ให้ผู้ชมที่อยู่ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ และผู้ชมที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาทวี เป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตเมือง ส่วนผู้ชมเขตชนบทได้แก่ประชาชนที่อยู่นอกเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ และนอกเขตเทศบาลตำบลนาทวี ทั้งนี้เนื่องจากอำเภอหาดใหญ่เป็นอำเภอขนาดใหญ่ ลักษณะสังคมมีประชาชนหนาแน่น คือ 176 คน / ตารางกิโลเมตร มีจำนวนกิจการธุรกิจมากที่สุดในจังหวัด คือ 7,520 ราย (รายงานสถิติจังหวัดสงขลา, 2544 : 86) และจำนวนรายได้ภาษีจากการเก็บปี 2543 ได้เงินจำนวน 1,477.867 ล้านบาท (รายงานสถิติจังหวัดสงขลา, 2544 : 111) อำเภอนาทวีมีพื้นที่เกษตรมากที่สุดที่สุดในจังหวัด คือ 221,155 ไร่ (สำมะโนการเกษตร, 2536 : 9) มีความหนาแน่นของประชากร 73 คนต่อตารางกิโลเมตรเป็นอำเภอที่มีประชากรหนาแน่นน้อย (สมุดรายงานสถิติจังหวัดสงขลา, 2544 : 4)
2. จำแนกกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ทั้ง 2 อำเภอ เป็นกลุ่มในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล เพื่อให้มีการกระจาย

อำเภอหาดใหญ่	ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่	จำนวน	100	คน
	และนอกเขตเทศบาลนครหาดใหญ่	จำนวน	100	คน
อำเภอนาทวี	ในเขตเทศบาลตำบลนาทวี	จำนวน	100	คน
	และนอกเขตเทศบาลตำบลนาทวี	จำนวน	100	คน
รวม			400	ราย

3. จัดทำกรอบตัวอย่าง (Sample Frame) คร่าวเรือนในแต่ละพื้นที่ ให้มีการกระจายครอบคลุมทุก ชุมชน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลายครอบคลุมพื้นที่ได้มากที่สุด ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการเก็บข้อมูลดังนี้

3.1 การเก็บข้อมูลจากครัวเรือนมีการแบ่งเขตในการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.1.1 อำเภอหาดใหญ่

ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่	จำนวน	100 คน	
นอกเขต	จำนวน	100 คน	จาก 3 ตำบล คือ
ตำบลหาดใหญ่		9 คน	
ตำบลคอหงส์		62 คน	
ตำบลควนลัง		29 คน	

3.1.2 อำเภอนาทวี

ในเขตเทศบาล ตำบลนาทวี	จำนวน	100 คน	และนอกเขตเทศบาล
ตำบลนาทวี	จำนวน	100 คน	จากตำบลต่างๆ ดังนี้
ตำบลสะท่อน		18 คน	
ตำบลคลองทราย		11 คน	
ตำบลนาหมอครี		7 คน	
ตำบลประกอบ		7 คน	
ตำบลทุ่งน้ำขาว		10 คน	
ตำบลปลักหนู		9 คน	
ตำบลฉาง		12 คน	
ตำบลนาปรัง		12 คน	
ตำบลคลองกวาง		8 คน	
ตำบลนาประดู่		6 คน	

เครื่องมือในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามในลักษณะรายการสัมภาษณ์ (Interview Schedule) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาประเภทและลักษณะเครื่องมือในการวิจัยจากเอกสาร ตำราทางด้านระเบียบวิธีวิจัยพร้อม ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ตรวจสอบเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสร้างกรอบแนวความคิดในการวิจัย การให้นิยามเพื่อการวัดตัวแปร เพื่อนำตัวชี้วัดมาใช้ในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม
3. นำแนวความคิดและองค์ความรู้ที่ได้จากข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยจะมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ
 - ส่วนแรก ประกอบด้วยคำชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
 - ส่วนที่สอง ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเปิดรับสารจากสื่อต่าง ๆ และการเปิดรับชมรายการข่าวท้องถิ่น ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 จังหวัดสงขลา
 - ส่วนที่สาม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับชมที่มีต่อรายการข่าวท้องถิ่น
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบทั้งความเที่ยงตรงเชิงแนวคิด (Construct Validity) และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เก็บข้อมูล กับกลุ่มผู้รับชมรายการข่าวท้องถิ่น ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 จังหวัดสงขลา ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 20 ราย แล้ว ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย
6. กำหนดรหัสให้แก่ตัวแปรในแบบสอบถาม จัดทำคู่มือลงรหัส เพื่อเตรียมการเก็บข้อมูล
7. เก็บข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอหนังสือรับรองและแนะนำตัว จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปแสดงต่อกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เลือกตัวอย่างที่เป็นผู้ชมรายการข่าวท้องถิ่น ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) คร่าวๆ 1 คน แบ่งตามเลขที่บ้าน อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี
3. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ โดยเก็บข้อมูลร่วมกับผู้ช่วยวิจัยที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท รวม 2 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อธิบายทำความเข้าใจถึงวิธีการเก็บข้อมูลและคำถามในแบบสอบถามให้กับผู้ช่วยวิจัยอย่างชัดเจน

ก่อนที่จะเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 3 เดือน คือเดือน มกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2544

4. นำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองและผู้ช่วยนักวิจัย จำนวน 2 คน ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้
5. การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนั้นใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ถ้าครัวเรือนใดไม่มีบุคคลหรือไม่ปรากฏบุคคลเป้าหมายก็จะให้บุคคลเป้าหมายของครัวเรือนถัดไปเป็นผู้ให้ข้อมูลแทน
6. การเดินทางไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์เฉพาะกลางวัน หากพบกลุ่มตัวอย่างตอบว่าไม่ได้ดูข่าวท้องถิ่นก็จะผ่านไปสัมภาษณ์บุคคลอื่นต่อไป
7. เก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการตอบแล้วทั้งหมด เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS /PC ในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. จำแนกและวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายตัวแปร ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ตัวแปรที่ผันแปรเป็นมาตรฐานบัญญัติและมาตรฐานจัดอันดับสรุปด้วยการแจกแจงความถี่แสดงค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง ตัวแปรที่ผันแปรเป็นมาตรฐานช่วงชั้น สรุปข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามด้วยการใช้ตารางไขว้หรือตารางการถ่วง (Contingency Analysis) พัฒนามาเป็นตารางอัตราส่วนร้อยละ (Percentage Table) แล้วทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square)